
Handboek 'Integrale aanpak risico's onvoorziene lozingen'

COLOFON

Titel: Handboek 'Integrale aanpak risico's onvoorziene lozingen'
Uitgave door: Watercollectief

Opdrachtgever:

Opdrachtnemer:

Status: Definitief

Versiebeheer

Datum	Aard van de wijziging	Initialen auteur
10-12-2021	origineel	JBa

INHOUD

1	INLEIDING	1
2	LEESWIJZER	3
3	WET- EN REGELGEVING	5
4	BEPALEN TOEPASSINGSGEBIED	6
	4.1 Hoofdpijnen waterrelevante risicotoets	6
	4.2 Waterrelevante risicotoets	7
	4.3 Voorselectie waterrelevante risicotoets	7
	4.4 Uitgebreide selectie	7
5	INSPANNINGSVERPLICHTINGEN BEDRIJVEN	9
6	HET BEOORDELEN VAN KWANTITATIEVE RISICO'S VAN ONVOORZIENE LOZINGEN	10
	6.1 De plicht om risico's kwantitatief te bepalen met Proteus	10
	6.2 Het gebruik van een referentiekader om Proteus-resultaten te toetsen	10
	6.3 Verhoogde risico's	12

1 INLEIDING

Voor u ligt het Handboek Onvoorziene Lozingen met daarin het beleid voor onvoorziene lozingen (OL). Dit beleid heeft betrekking op alle milieubelastende activiteiten die een afstroomroute hebben naar oppervlaktewater en/of een rwzi en daarmee een risico kunnen vormen voor oppervlaktewater en/of rioolwaterzuiveringsinrichtingen (rwzi).

In dit Handboek is het beleid uit 2000, verwoord in de CIW-nota 'Integrale aanpak risico's onvoorziene lozingen' herijkt en zijn nieuwe inzichten en ervaringen verwerkt. Dit Handboek is bedoeld voor exploitanten, vergunningverleners en toezichhouders die in de dagelijkse praktijk te maken hebben of krijgen met het onderwerp onvoorziene lozingen. Het beleid wordt beschreven in een aantal documenten, te weten het Handboek OL, het Technisch en Juridisch achtergronddocument en een aantal deelrapporten. Samen vormen zij 'het beleid OL'.

Reguliere lozingen zijn onderworpen aan algemene regels en/of vergunningen. Hierin staan onder andere lozingsvoorschriften. Voor Onvoorziene Lozingen (OL) gelden geen lozingsvoorschriften. Zowel de aard als omvang van een OL is immers onvoorspelbaar. Wel kunnen inspanningen verlangd worden van een exploitant in de sfeer van preventie, preparatie, repressie, nazorg en het inzichtelijk maken van de eventueel aanwezige risico's.

Hiervoor is in 2000 beleid vastgesteld in de CIW-nota 'Integrale aanpak risico's onvoorziene lozingen'. Doel van dit beleid is om risico's op OL vanuit milieubelastende activiteiten inzichtelijk te maken en te classificeren. De aanpak van OL is erop gericht om bij hogere risico's meer inspanningen te verlangen van exploitanten. Het resultaat is een hoog beschermingsniveau van watersystemen.

De basisaanpak van het beleid is in het Handboek OL ongewijzigd gebleven. Deze aanpak komt erop neer dat aan de hand van een selectiesysteem onderscheid wordt gemaakt tussen bedrijven met méér en minder risico op onvoorziene lozingen. Voor het Handboek OL is een nieuw selectiesysteem ontwikkeld.

Dit bestaat uit een voorselectie en een uitgebreide selectie en is daarmee uitgebreider geworden. Bedrijven met geringe hoeveelheden gevaarlijke stoffen hoeven op basis van de voorselectie uit oogpunt van het beleid OL 2022¹ niets te doen. In de uitgebreide selectie wordt rekening gehouden met de eigenschappen van de aanwezige stoffen en het ontvangend watersysteem (oppervlaktewater of rioolwaterzuiveringsinrichting).

Aan de hand van de voorselectie en uitgebreide selectie worden bedrijven ingedeeld in:

- een categorie met risicoprofiel 1 (hoog risico);
- een categorie met risicoprofiel 2 (laag risico);
- een categorie met een verwaarloosbaar risico.

Ook Seveso-inrichtingen, waartoe zowel hogedrempel- als lagedrempelinrichtingen behoren, kunnen een laag of hoog risicoprofiel hebben of zelfs een verwaarloosbaar risico.

Bedrijven die ingedeeld worden in risicoprofiel 1 of 2 moeten voldoen aan de Best beschikbare technieken Onvoorziene Lozingen (BBT-OL). Voorheen werd dit de Stand der Veiligheidstechniek genoemd.

Het kwantificeren van risico's geschiedt met behulp van de daarvoor ontwikkelde software-applicatie Proteus. Alleen bedrijven die ingedeeld worden in risicoprofiel 1 én milieubelastende activiteiten uitoefenen of branches die genoemd worden in de Proteus-handleiding, dienen de Proteus-applicatie toe te passen. Dit kunnen Seveso-inrichtingen zijn maar ook andere type bedrijven.

¹ In het Handboek en alle onderliggende documenten is de term 'beleid OL' gebruikt om aan te geven dat het beleid betreft inzake Onvoorziene Lozingen.

De Proteus-rekenresultaten worden gewogen in een referentiekader. Het risico kan verwaarloosbaar, acceptabel of verhoogd zijn. Is het risico verhoogd én gaat het om een nieuwe activiteit dan kan het bevoegd gezag besluiten om geen vergunning te verstrekken. Betreft het daarentegen een bestaande activiteit dan is de exploitant verplicht om zich blijvend in te spannen om het risico te verlagen. Het bevoegd gezag neemt daarover een besluit en heeft de mogelijkheid om een strengere toezichtregime toe te passen.

De informatie over de aanpak van de risico's van OL dient door de exploitant vastgelegd te worden in een Milieurisicoanalyse-rapport (MRA-rapport). Kort gezegd gaat het onder andere om informatie over en het resultaat van de voorselectie en de uitgebreide selectie. Ook het resultaat van de BBT-OL-toets hoort in het MRA-rapport. Voor hogedrempelinrichtingen liggen de eisen vast in wet- en regelgeving en is het MRA-rapport onderdeel van het Veiligheidsrapport. Voor alle exploitanten geldt dat het MRA-rapport onderdeel is van de indieningsvereisten. Bij een aanvraag of wijziging van de vergunning dient het MRA-rapport voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag.

Het geactualiseerd beleid OL leidt tot een vergaande aanpak van risico's OL en leidt tot een hoog beschermingsniveau van watersystemen.

Het beleid OL is vastgelegd in een groot aantal documenten. In de Leeswijzer is de onderlinge samenhang uitgelegd en hoe men de documenten het beste kan gebruiken.

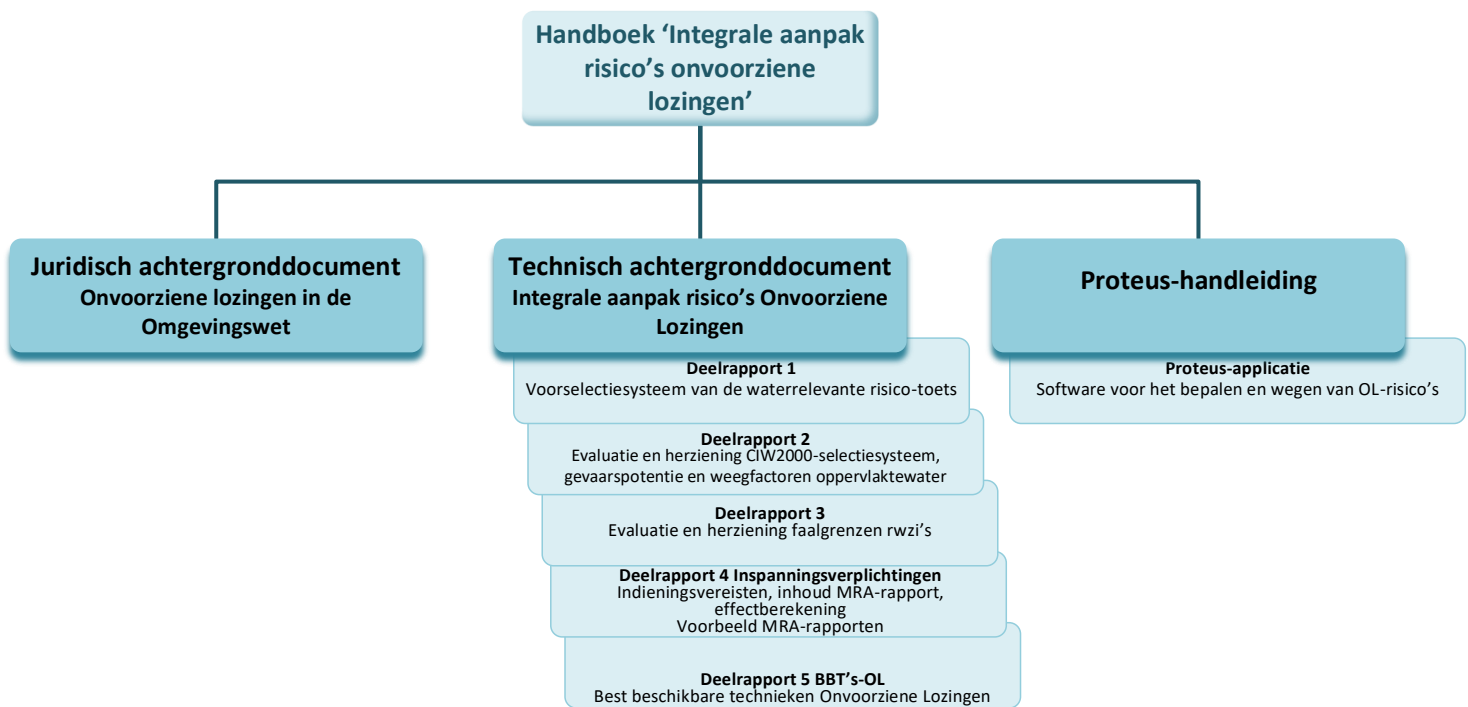
2 LEESWIJZER

Het Handboek OL is gebaseerd op een drietal achtergronddocumenten:

- Het juridisch achtergronddocument;
- Het technische achtergronddocument;
- De Proteus-handleiding

Bij het technisch achtergronddocument horen vijf deelrapporten, waarin onderdelen uit het technisch achtergronddocument nader zijn uitgewerkt en/of onderbouwd.

De onderlinge samenhang is in de volgende figuur weergegeven.

Figuur 1 Overzicht documenten en hun samenhang

Dit handboek bevat de kaders en de hoofdlijnen van het beleid OL en beschrijft in het kort de toepasselijke wet- en regelgeving.

Voor een adequate toepassing van het beleid wordt geadviseerd om het juridische en het technische achtergronddocument, met zo nodig de bijbehorende deelrapporten, door te nemen. In de achtergronddocumenten, de deelrapporten en de Proteus-handleiding wordt op bepaalde plaatsen verwezen naar dit handboek. In die gevallen wordt gebruik gemaakt van de verkorte schrijfwijze 'Handboek OL'.

Voor de indeling van bedrijven in risicoprofiel 1, 2 of een verwaarloosbaar risico, wordt gebruik gemaakt van de waterrelevante risicotoets (WRR-toets). De voorselectie en uitgebreide selectie die daar onderdeel van zijn, alsmede de indeling in risicoprofielen, zijn uitgelegd in hoofdstukken 4 tot en met 12 van het Technisch Achtergronddocument.

Het doornemen van de deelrapporten 1 tot en met 3 wordt aanbevolen voor gebruikers die zich willen verdiepen in de technische details, de evaluatie van de CIW2000-nota alsmede de overwegingen die hebben geleid tot het vernieuwde beleid.

De inspanningsverplichtingen zijn in deelrapport 4 uitgewerkt. Daar wordt onder verstaan de indieningsvereisten die bij een aanvraag om of wijziging van een vergunning uit oogpunt van het beleid OL, ingediend moet worden bij het bevoegd gezag. Maar ook voorbeelden van MRA-rapporten voor een hogedrempelinrichting en een niet Seveso-inrichting. In de voorbeelden is uitgegaan van bedrijven die vallen onder risicoprofiel 1. Voor hogedrempelinrichtingen geldt bovendien dat een MRA-rapport moet voldoen aan de wettelijke eisen van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het voorbeeld MRA-rapport is daar rekening mee gehouden.

De Best beschikbare veiligheidstechnieken (BBT's-OL) voor risicoprofiel 1 en 2 zijn ondergebracht in deelrapport 5. Het zijn zelfstandig leesbare rapporten, waarin de BBVT's zijn opgenomen in tabellen die afgevinkt kunnen worden zijn. Deze rapporten zijn beschikbaar in een gangbaar format, waardoor deze door eindgebruikers makkelijk in te vullen zijn.

Bedrijven die gebruik moeten maken van de Proteus-applicatie kunnen daarvoor de Proteus-handleiding raadplegen. Deze is te raadplegen op de website van de Helpdesk Water.

Bijlage 1 van het Technisch Achtergronddocument bevat een uitgebreide lijst van afkortingen en begrippen. Deze bijlage kan als onderlegger gebruikt worden bij nagenoeg alle documenten genoemd in figuur 1.

3 WET- EN REGELGEVING

Als definitie van onvoorziene lozingen wordt aangehouden: Een lozing van een eventueel mengsel van stoffen en water als gevolg van een gebeurtenis, zoals een zware emissie, brand of explosie die het gevolg is van een ongewoon voorval bij een milieubelastende activiteit, die een ernstig, acuut of chronisch, gevaar oplevert voor oppervlaktewater of rioolwaterzuiveringsinrichting.

Het Handboek OL is van toepassing op milieubelastende activiteiten van waaruit onvoorziene lozingen kunnen plaatsvinden die schade kunnen toebrengen aan oppervlaktewater en/of rwzi's. Het Handboek is een wettelijk vastgelegd informatiedocument voor BBT in de Regeling omgevingsrecht.

Het Handboek OL is bedoeld voor exploitanten, vergunningverleners en toezichthouders die in de dagelijkse praktijk te maken hebben of krijgen met het onderwerp onvoorziene lozingen (OL).

Bedrijven/activiteiten worden op basis van een selectiesysteem ingedeeld in risicoprofiel 1 of 2. Er kan ook sprake zijn van een verwaarloosbaar risico. Het selectiesysteem is gebaseerd op stoffen en hun eigenschappen die gebruikt worden bij milieubelastende activiteiten alsmede het ontvangend watersysteem.

De eventuele verplichtingen die bedrijven opgelegd krijgen in de vorm van technische voorzieningen en beheersmaatregelen (Best beschikbare veiligheidstechnieken Onvoorziene Lozingen) is afhankelijk van het toegekende risicoprofiel. Deze aanpak beperkt zich tot de genoemde milieubelastende activiteiten in het BAL. Overige activiteiten vallen terug op de algemene of specifieke zorgplichten in de Omgevingswet.

Toepassing van dit Handboek OL in de bovengenoemde gevallen moet ertoe leiden dat op geen enkel moment de risico's van onvoorziene lozingen niet in beeld zijn of niet beoordeeld kunnen worden op hun effecten. Voor vergunningplichtige lozingen vindt toepassing van het in het Handboek OL genoemde toetsingskader plaats bij iedere beoordeling van de lozing door het bevoegd gezag. Voor milieubelastende activiteiten die onder algemene regels vallen, geldt dat die regels zelf zodanig zijn dat activiteiten die conform de regels plaatsvinden, in het algemeen niet leiden tot onaanvaardbare risico's. Indien dat naar oordeel van het bevoegde gezag niet het geval is, kunnen maatwerkregels of maatwerkvoorschriften uitkomst bieden.

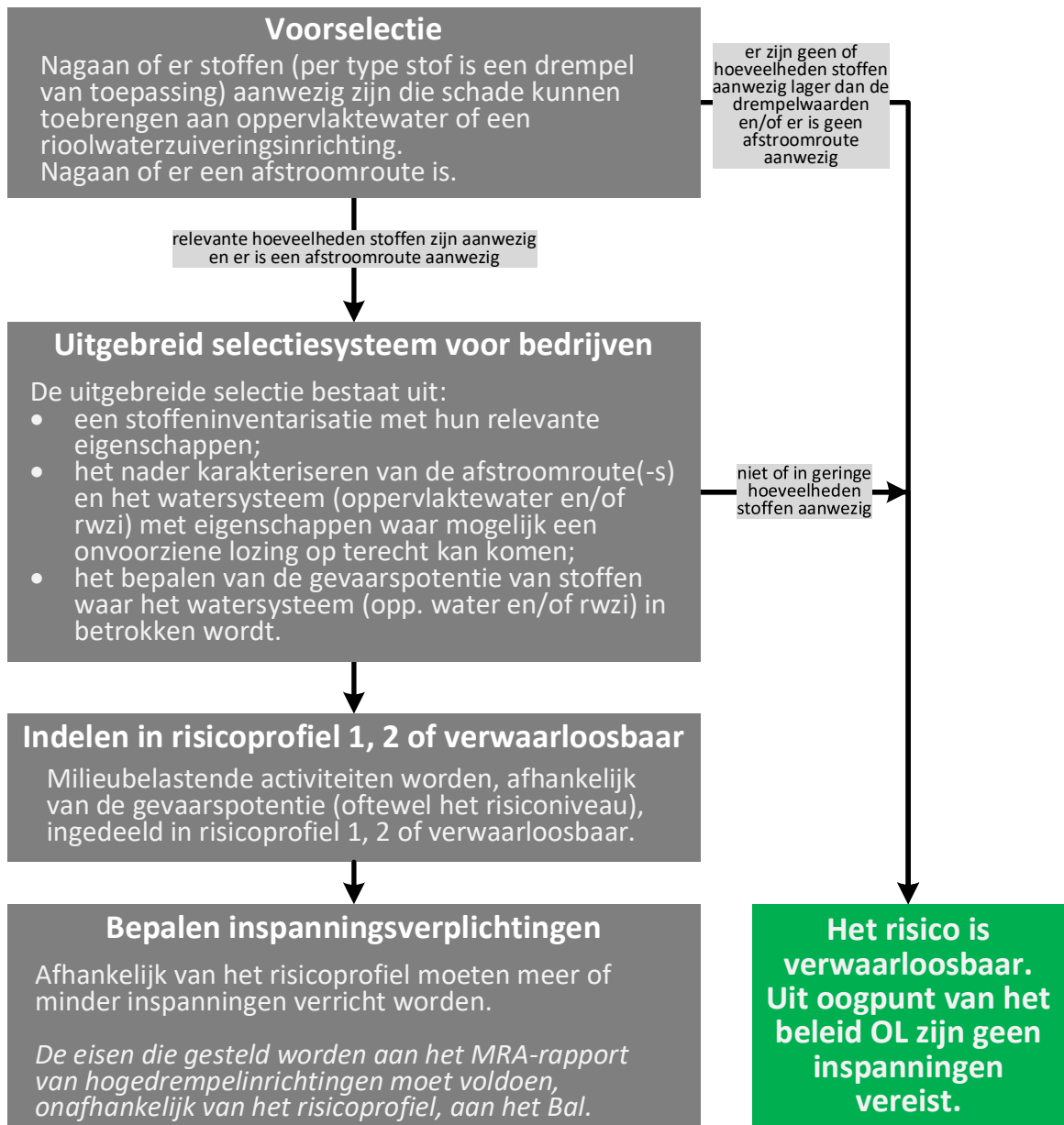
Het juridisch Achtergronddocument gaat in detail in op wet- en regelgeving die betrekking heeft op onvoorziene lozingen.

4 BEPALEN TOEPASSINGSGBIED

Het beleid Onvoorziene Lozingen is van toepassing op alle milieubelastende activiteiten. Met behulp van de waterrelevante risicotoets (WRR-toets) kunnen milieubelastende activiteiten ingedeeld worden in de mate waarin risico's op onvoorziene lozingen voorkomen. Deze risico's worden uitgedrukt in een gevaarspotentie (REQ of I-REQ), wat resulteert in risicoprofiel 1 (het hoogste risiconiveau), risicoprofiel 2 of verwaarloosbaar risico.

4.1 Hoofdpijnen waterrelevante risicotoets

De WRR-toets is op hoofdpijnen weergegeven in het volgende schema.

Figuur 2 Schema principe waterrelevante risicotoets

In voorgaand schema is de WRR-toets samengevat. Voor een correcte toepassing van de WRR-toets wordt in de volgende paragrafen daar uitleg over gegeven.

4.2 Waterrelevante risicotoets

De WRR-toets bestaat uit een keuze en beslisschema. Voor het doorlopen van het keuze en beslisschema is, naar mate het risico hoger is, meer informatie nodig. Deze informatie heeft betrekking op de aanwezige stoffen (hoeveelheden en hun eigenschappen) en de omgeving cq locatie van de inrichting. Deze laatste is bepalend voor het vaststellen van eventuele afstroomroutes. Aan de hand van de afstroomroute kan worden vastgesteld in welk watersysteem een eventuele onvoorziene lozing terecht kan komen. Het watersysteem kan bestaan uit oppervlaktewater en/of rioolwaterzuiveringsinrichting (rwzi). De ernst van een onvoorziene lozing is mede afhankelijk van het type en grootte van het oppervlaktewater en/of rwzi.

Aan de hand van criteria wordt een voorselectie en indien nodig een uitgebreide selectie doorlopen. Het keuze- en beslisschema van de WRR-toets is weergegeven in figuur 3.

4.3 Voorselectie waterrelevante risicotoets

In de voorselectie gaat het erom dat exploitanten snel kunnen bepalen of er sprake is van een risico uit oogpunt van een onvoorziene lozing. Om die reden gaan de eerste twee vragen over de aan/afwezigheid van stoffen en een afstroomroute. Worden beide vragen bevestigend beantwoord dan wordt in het volgende blok gekeken of drempelwaarden van bepaalde typen stoffen worden overschreden.

In hoofdstuk 5 van het Technisch Achtergronddocument is uitgelegd hoe de voorselectiecriteria toegepast moeten worden.

Is geen afstroomroute aanwezig of zijn de aanwezige hoeveelheden en soorten stoffen minder dan de drempelwaarden dan hoeven uiteraard geen voorzieningen en/of maatregelen getroffen te worden uit oogpunt van onvoorziene lozingen. Uiteraard dient wel een (beperkt) MRA-rapport overlegd te worden, waarin dit wordt beschreven en onderbouwd.

Worden de drempelwaarden (één of meerdere) van de voorselectie overschreden dan wordt met behulp van de uitgebreide selectie de ernst van het risico bepaald.

4.4 Uitgebreide selectie

In de uitgebreide selectie is in ieder geval informatie nodig over de vergunde hoeveelheden stoffen (hoeveelheden en eigenschappen). Zoals eerder gesteld wordt ook gekeken, afhankelijk van afstroomroute, naar het ontvangend watersysteem. Dit kan zijn een oppervlaktewater en/of een rwzi.

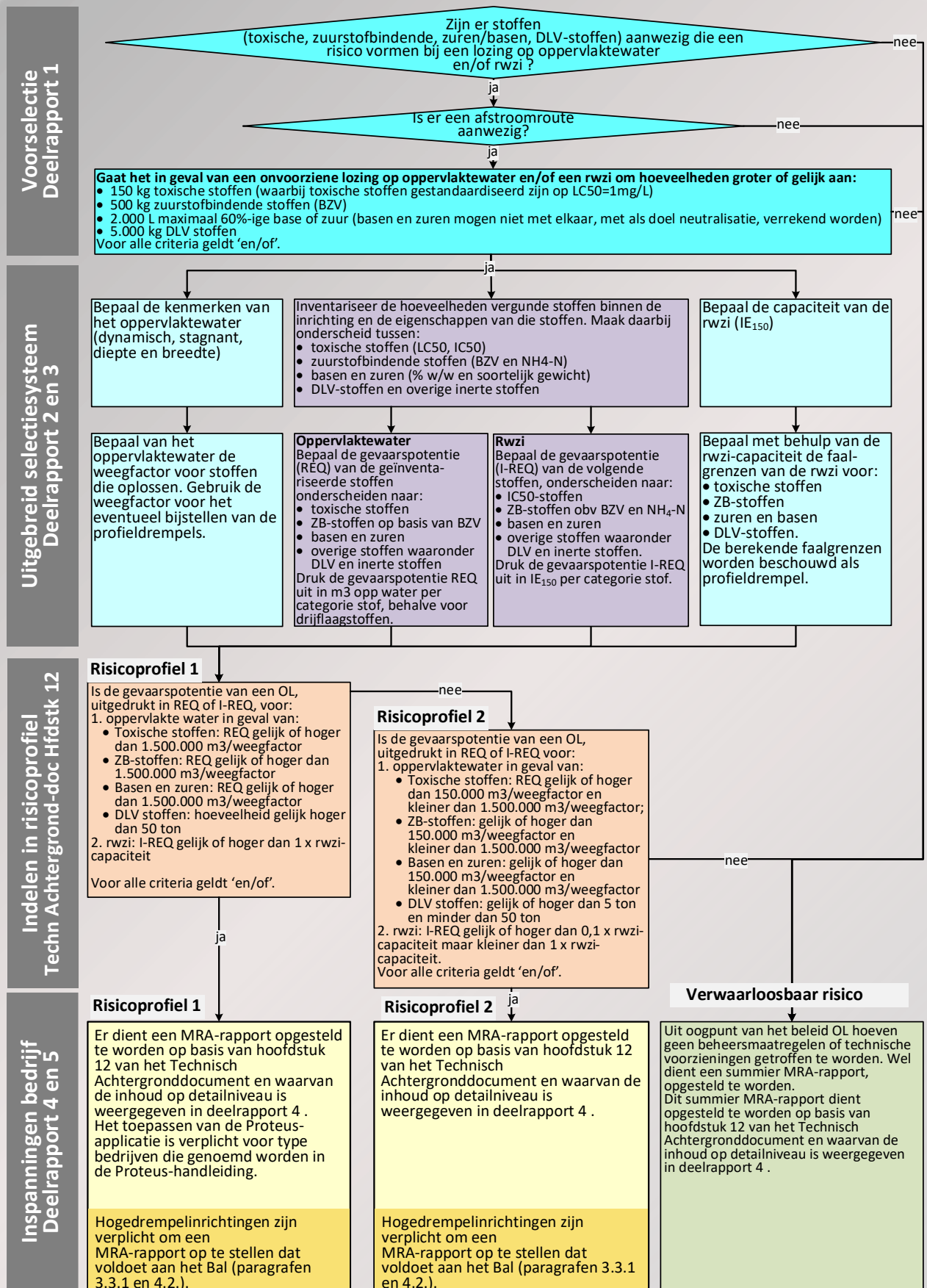
In de uitgebreide selectie zijn de volgende stoffeigenschappen van belang:

- de toxiciteit;
- het vermogen om zuurstof te binden;
- het zure of basische karakter;
- een drijfslaagvormende stof (DLV stof).

Naast deze stoffen kunnen ook andere stoffen worden meegenomen. Dat kunnen bijvoorbeeld inerte stoffen zijn. Mocht in de loop van de tijd blijken dat andere stoffen uit oogpunt van OL problemen opleveren dan kunnen daarvoor in het Technische Achtergronddocument en de Deelrapporten criteria worden opgenomen.

Op basis van de voorgaande informatie kan het risicoprofiel worden bepaald. Het risiconiveau wordt uitgedrukt in risicoprofiel 1, 2 of verwaarloosbaar.

De werkwijze van de uitgebreide selectie is op detailniveau uitgelegd in hoofdstukken 6 tot en met 11 van het Technisch Achtergronddocument.

Figuur 3 Keuze- en beslisschema waterrelevante risicotests

5 INSPANNINGSVERPLICHTINGEN BEDRIJVEN

In het kader van het beleid OL worden bedrijven ingedeeld in een risicoprofiel 1, 2 of verwaarloosbaar risico. Daarbij is het risico maatgevend en niet het type bedrijf. Een hoger risico betekent dat méér inspanningen worden verlangd van het bedrijf.

De inspanningen die verricht moeten worden zijn uitgewerkt in deelrapport 4. In dit deelrapport is aangegeven welke informatie een MRA-rapport moet bevatten. Dit is onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Ook zijn voorbeelden van MRA-rapporten opgenomen.

Bedrijven met een risicoprofiel 1 of 2 moeten voldoen aan een basisniveau van veiligheid uit oogpunt van het beleid OL. Dit basisniveau is vormgegeven in de BBT's-OL. Deze zijn uitgewerkt in verscheidene tabellen. De tabellen zijn gebaseerd op het type activiteit en zijn uitgevoerd als toetstabel. Op deze wijze hoeft een exploitant zich niet meer in te spannen dan nodig is om aan te tonen dat voldaan wordt aan de BBT's-OL. De BBT's-OL staan in deelrapport 5.

6 HET BEOORDELEN VAN KWANTITATIEVE RISICO'S VAN ONVOORZIENE LOZINGEN

6.1 De plicht om risico's kwantitatief te bepalen met Proteus

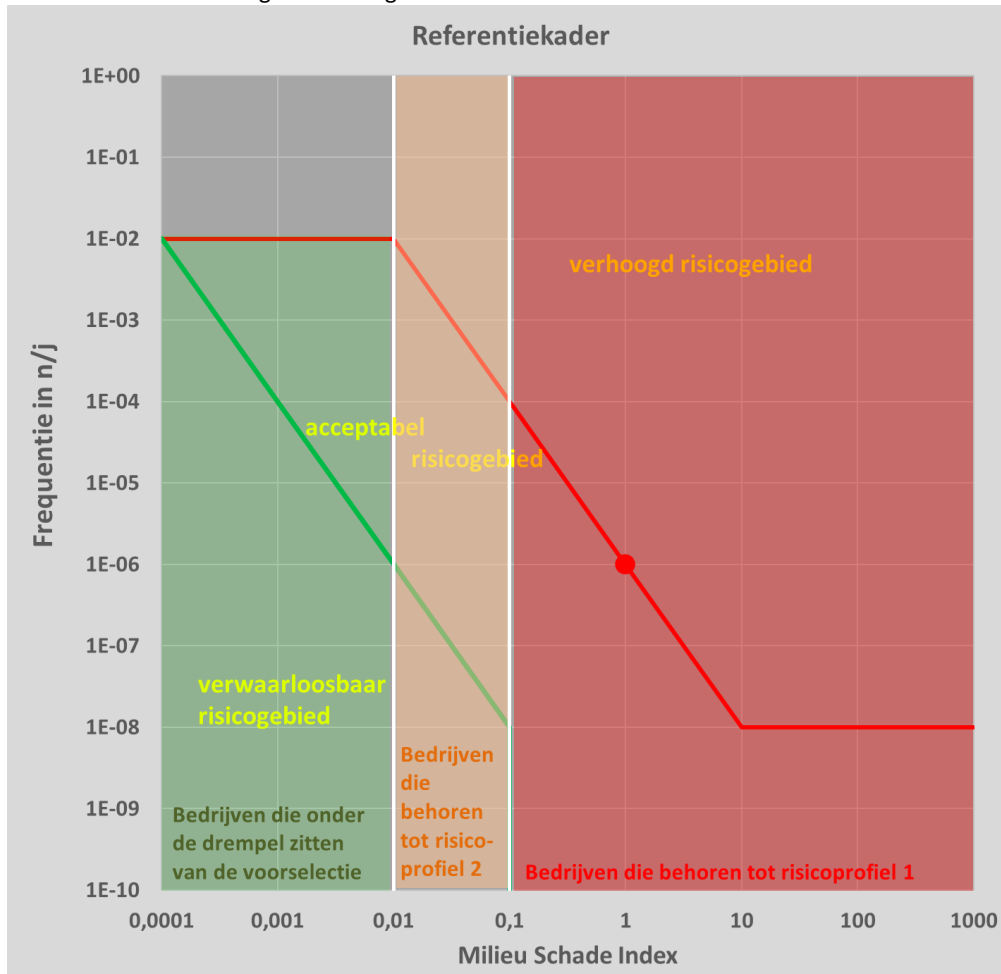
Bepaling van het kwantitatieve risico kan geschieden met de door RWS ontwikkelde Proteus-applicatie. Exploitanten die milieubelastende activiteiten uitvoeren die vallen in risicoprofiel 1 en bovendien genoemd zijn in de Proteus-handleiding, zijn verplicht om de Proteus-applicatie toe te passen. Dit betekent ook dat de inzet van de Proteus-applicatie niet nodig is als uit de WRR-toets blijkt dat het risico verwaarloosbaar is of ingedeeld wordt in risicoprofiel 2.

De Proteus-applicatie is bedoeld om op scenarioniveau risico's op OL te berekenen waarbij rekening is gehouden met:

- stofhoeveelheden en -eigenschappen;
- milieubelastende activiteiten zoals overslag, opslag en bewerking (processing);
- afstroomroutes en hun eigenschappen (putten, pompen, opvangbassins, enz.);
- watersystemen (oppervlaktewater en rwzi's).

6.2 Het gebruik van een referentiekader om Proteus-resultaten te toetsen

Het wegen van Proteus-rekenresultaten, oftewel de kwantitatieve risico's, gebeurt in een grafisch referentiekader. Dit is afgebeeld in figuur 4.

Figuur 4 Referentiekader Proteus-rekenresultaten

Met behulp van de groene lijn en de rode lijn wordt de grafiek verdeeld in een verwaarloosbaar, acceptabel en verhoogd risicogebied.

Op de assen zijn weergegeven:

- de milieuschade index (MSI). Dit is een maat voor de hoeveelheid oppervlaktewater die ten gevolge van een OL verontreinigd kan worden. Een MSI van 1 betekent dat het volume verontreinigd oppervlaktewater 15 miljoen m³ bedraagt. Een MSI van 0,01 is dus een hoeveelheid van 150.000 m³ oppervlaktewater.
- de frequentie (F) in aantal per jaar (n/j) waarmee een scenario van een onvoorziene lozing plaatsvindt.

Beide assen zijn logaritmisch van opzet.

Het referentiekader is onveranderd overgenomen uit de CIW2000-nota. Indertijd is voor de invulling van het referentiekader aansluiting gezocht bij het beleid ten aanzien van de externe veiligheid. Binnen het beleid voor de externe veiligheid wordt ervan uitgegaan dat een grote ramp acceptabel is wanneer de waarschijnlijkheid minder is dan eenmaal per miljoen jaar (10⁻⁶ n/j). De Sandoz-ramp van 1986 wordt gezien als een grote (ecologische) ramp. Deze leidde onder andere tot massale sterfte van vis in het gehele benedenstroomse deel van de Rijn. Omdat geen argumenten beschikbaar zijn om een grote ecologische ramp anders te beoordelen, is uitgegaan van een toelaatbare waarschijnlijkheid van 10⁻⁶ n/j. De combinatie van 10⁻⁶ en 15 miljoen m³ (dit is een MSI van 1) vormt het referentiepunt (rode bolletje) in figuur 4. Bij de beoordeling op toelaatbaarheid van rampen wordt ervan uitgegaan dat naarmate de effecten toenemen de waarschijnlijkheid dient af te nemen. Binnen het beleid ten aanzien van de externe veiligheid is deze relatie zodanig gekozen dat een toename van een effect met een factor 10 gecompenseerd dient te worden met een afname van de waarschijnlijkheid met een factor 100. Indertijd is impliciet ook de hersteltijd van het ecosysteem meegewogen. Het voorgaande vormt dus de argumentatie voor de helling van de rode lijn.

De rode lijn is aan de bovenzijde begrensd op een frequentie van 10⁻² n/j. Er wordt van uitgegaan dat bij toepassing van de best bestaande veiligheidstechnieken (BBT-OL) voorvallen met een dergelijk hoge of hogere frequentie niet kunnen voorkomen. Situaties die scoren boven deze lijn moeten beschouwd worden als onacceptabel, ook al zijn de effecten gering. Rechtsonder in het verhoogde risicogebied is sprake van een afkapping van de rode lijn (bij een F van 10⁻⁸ n/j). Dit zijn voorvallen met een zeer geringe kans maar wel met een hoge MSI-waarde. Deze dienen van geval tot geval bekeken te worden op toelaatbaarheid.

De risicoprofielrempels van de WRR-toets zijn weergegeven als verticale witte lijnen, waarbij de lijn op een MSI van 0,01, dat wil zeggen 150.000 m³, de ondergrens aangeeft van risicoprofiel 2. De witte lijn op een MSI van 0,1, dat wil zeggen 1.500.000 m³, is de grens tussen risicoprofiel 1 en 2. De doorzichtige rechthoekige gekleurde vlakken van figuur 4 vormen respectievelijk het gebied van een verwaarloosbaar risico (groen), risicoprofiel 2 (oranje) en risicoprofiel 1 (rood). Door de risicogebieden te projecteren in het referentiekader is de onderlinge samenhang zichtbaar.

De rekenresultaten van Proteus worden per scenario uitgedrukt in:

- een combinatie van frequentie (n/j) en hoeveelheid oppervlaktewater (m³) dat in potentie verontreinigd kan worden;
- en/of
- de faalkans van de eventueel betrokken rwzi.

In het geval van een OL van een DLV stof wordt de oppervlaktewaterverontreiniging uitgedrukt in oppervlakte (m²) en oeverlengte (m) alsmede een eventueel falen van de rwzi.

Wanneer sprake is van oppervlaktewater met kleinere dimensies, dan is een weegfactor van toepassing. Achtergrondinformatie over de weegfactor is onder andere uitgewerkt in hoofdstuk 11 van het Technisch Achtergronddocument.

Wat betreft de beoordeling van de risico's van onvoorziene lozingen voor rwzi's het volgende. Als gevolg van een onvoorziene lozing op een rwzi kan het rendement negatief beïnvloed worden. In extreme gevallen zal de zuivering volledig uitvallen, waarbij het influent (deels) ongezuiverd geloosd wordt. Dit aspect wordt in de uiteindelijke beoordeling op de toelaatbaarheid van een onvoorziene lozing meegewogen. Om die reden is een faalkans van 10^{-4} n/j of lager acceptabel. Hogere faalkansen zijn niet acceptabel.

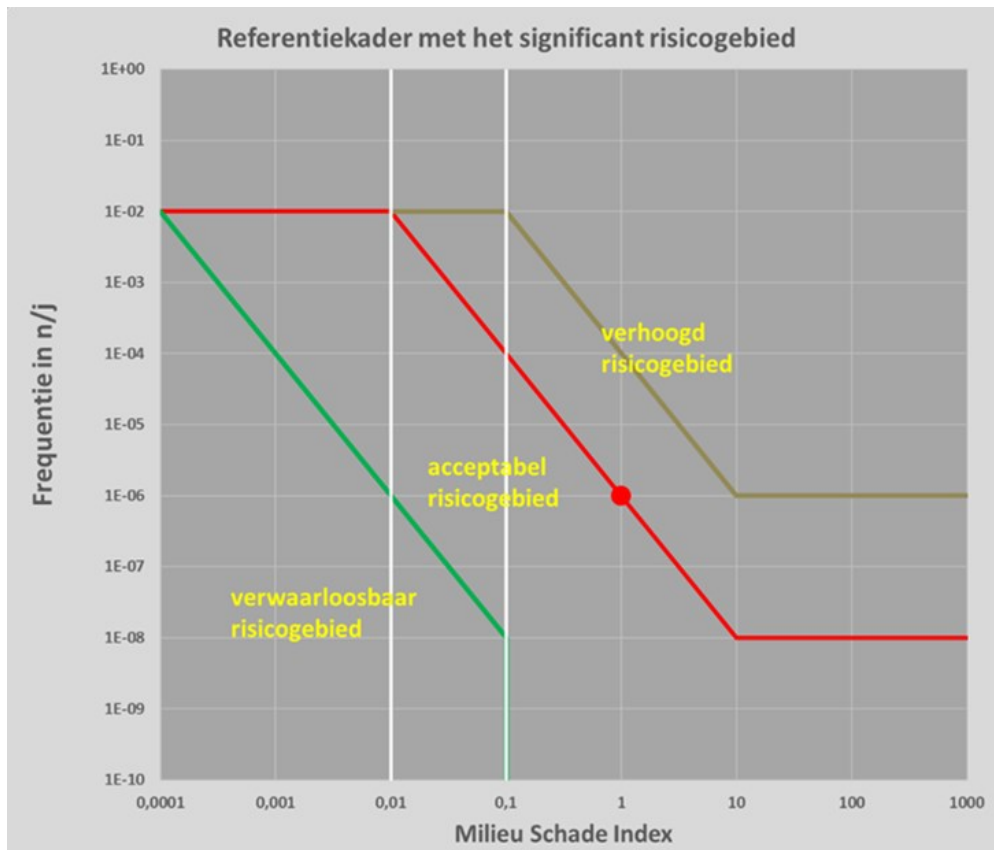
Het risico van een eventuele lozing van ongezuiverd influent vanuit een falende rwzi op oppervlaktewater wordt hetzelfde beoordeeld als een directe OL.

6.3 Verhoogde risico's

Scores in het 'verhoogde gebied' van het referentiekader komen regelmatig voor in bijvoorbeeld (initiële) risicoberekeningen van met name tank- en overslagbedrijven. Dat heeft onder andere te maken met het feit dat vooral tankopslagen steeds groter worden en daarom steeds vaker in het verhoogde risicogebied wordt gescoord. Deze scores zijn vaak (maar niet altijd) terug te herleiden tot zogenaamde toppingeffecten ten gevolge van het instantaan falen van opslagtanks.

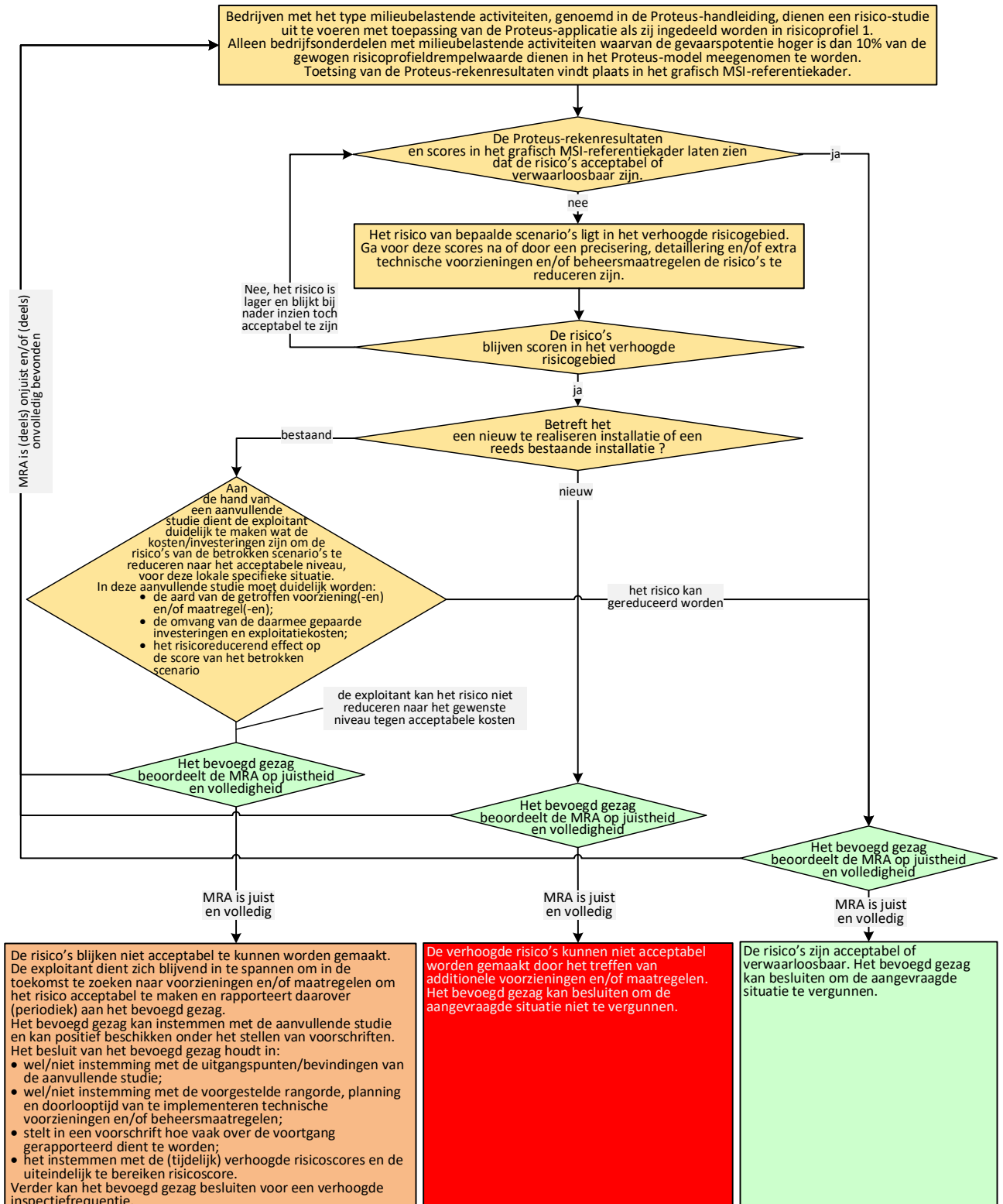
Dergelijke gevallen leveren (veel) discussies op. Daarom is er behoefte om het referentiekader nader te duiden.

In de volgende figuur is een beige markering gebruikt om risico's aan te geven die minimaal een factor 100 hoger liggen dan die van de rode lijn. Risicoscores boven de beige markering worden als sterk verhoogd beschouwd. Scores tussen de rode en de beige lijn zijn verhoogd, maar kunnen in bepaalde gevallen door aanvullende technische voorzieningen in combinatie met beheersmaatregelen worden gereduceerd tot het acceptabele risicogebied. De verwachting is dat voor risicoscores in het sterk verhoogde risicogebied een reductie veel lastiger te bewerkstelligen is.

Figuur 5 Referentiekader met een donkerbeige markering tussen verhoogde en sterk verhoogde risico's

Alle risicoscores in het verhoogde risicogebied zijn in principe onacceptabel. Wel kan het bevoegd gezag bij de beoordeling onderscheid maken tussen risicoscores die betrekking hebben op bestaande of nieuwe situaties. Deze nuance was in het voormalige beleid OL niet mogelijk. De beoordeling van risicoscores is weergegeven in het volgende schema.

Figuur 6 Beoordelingsproces risico's rekenresultaten Proteus-applicatie

In het schema is de wijze aangegeven waarop de risicoscores (rekenresultaten van de Proteus-applicatie) worden beoordeeld. Uitgangspunt is dat risico's in het acceptabele of verwaarloosbare risicogebied moeten liggen (groene blok). Dergelijke situatie kunnen vergund worden zonder het stellen van extra voorschriften.

Ligt de risicoscore in het verhoogd risicogebied dan is dat voor het bevoegd gezag een bron van zorg. Betreft het een nieuwe situatie en kunnen de risico's niet afdoende worden verlaagd (dat wil zeggen tot in het acceptabele gebied) dan kan het bevoegd gezag besluiten om geen vergunning te verlenen (rode blok). Is het een bestaande situatie dan zal de exploitant zich blijvend in moeten spannen om de risico's te verlagen. De inspanningsverplichting blijft bestaan totdat het risico zodanig gereduceerd is dat de score in het acceptabele gebied komt te liggen. De situatie is vergunbaar onder het stellen van voorschriften.

Voorts kan het bevoegd gezag besluiten om het toezicht te intensiveren (oranje blok).

Deze aanpak zorgt ervoor dat in geval van verhoogde risico's er een blijvende druk is om de situatie te verbeteren.